

تذکرۃ الاولیاء عطاری نیشابوری

نویسنده مقدمه و دفتر پیشین

و گردآورنده :

پروفیسر

با نام و یاد پروردگار

بارانیان، فرهاد (پروفباک) ۱۳۴۱-.

- تذکرة اولياء عطار نیشابوری / نویسنده پروفباک.-

دستیار ویرایش : زهرا باقری بیرجندی. اصفهان : غزل، ۱۳۸۲.
۷۵۲ ص.

ISBN 964-6733-68-9 : ۴۵۰۰ ریال

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

الف. عنوان.

۱۳۳/۳۲

BF۱۸۶۸/ف۲ب۲

م ۸۲-۱۴۸۶۳

کتابخانه ملی ایران

اصفهان ، دروازه شیراز، جنب استخر انقلاب ، مجتمع تجاری هزارجریب ،
طبقه زیرین، پلاک ۱۶۰ تلفن: ۶۲۶۶۳۱۱

نام کتاب	: تذکرة الاولياء عطار نیشابوری
نویسنده مقدمه و دفتر پیشین	: پروفباک
تحقیق و تصحیح و فهرست	: پروفباک
شاعر	: شیخ شهید عطار نیشابوری
دستیار ویرایش متن مقدمات، تنظیم و پی گیریها	: زهرا باقری «بیرجندی»
دستیار ویرایش «غلط گیری متن تذکرة الاولياء»	: محمدرضا یزدانپرست
دستیار ویرایش «غلط گیری تایپی و صفحه آرایی»	: فرشته سلطان الکتابی
ناشر	: انتشارات غزل - تلفکس : ۶۲۶۶۳۱۱
تیراژ	: ۲۰۰۰ جلد
چاپ اول	: ۱۳۸۲
شابک	: ۹-۶۸-۶۷۳۳-۹۶۴
شمارش صفحات	: ۷۵۲ صفحه
قیمت	: ۴۵۰۰ تومان
حروف چینی	: غزل - تلفکس : ۶۲۶۶۳۱۱
لینوگرافی	: اهلیت
چاپ	: قریشیان
صحافی	: بابک

«هرگونه حق و حقوق مادی و معنوی و چاپ و ترجمه برای نویسنده مقدمات و گردآورنده محفوظ است.»

آدرس پستی نویسنده : اصفهان - کدپستی ۸۱۸۴۸۱۳۸۱۱ پروفباک

تلفن تماس گویا جهت مشاوره با نویسنده مقدمات و گردآورنده : ۰۳۱۱-۲۳۴۲۶۳۶

فهرست

شماره صفحه

عنوان

- مقدمه ۷
- * عرفان و علوم غریبه طریقتی است که بسیار مذاب بوده و ۹
- * رسد آدمی به جایی که به جز خدا نبیند ۹
- ** آنچه که عارف می‌طلبد فقط و فقط رضای مضرت حق است ۹
- ** عارف بی‌هیچ طمع دنیوی ره می‌پوید ۹
- ** سلاک با چشم درون می‌نگرد و از درون سلوک می‌کند ۱۰
- ** پیر عارف به گرامائی می‌رسد که از میدانی عظیم به بیرون می‌گراود ۱۰
- * پای استدلالیان پوین بود ۱۰
- ** هر طریقت و سلوکی و هر عشق و شیطایی باید از رهگذر یک باور ۱۰
- ** چرا که تا اندیشه نپزورد فرد به عروج ذهنی نرسد ۱۰
- ** عارف باید عاشق باشد ولی عشقی که از رهگذر عقل و رای عقل ۱۰
- ** لکن پژوهش‌های براین‌باور است که عشق صمیم که همان عشق‌حق و مضرت‌دوست ... ۱۱

- * پس باید بدانیم که فلسفه عرفان چیست؟ ۱۱
- ** بنابراین پروفبای با نوشتن سری کتب «راز نیروهای شگفت‌انگیز» ۱۱
- ** پروفبای سعی نموده است تا تعاملهای علوم عرفانی را با نیروهای فرامسی ۱۱
- ** کاری که غربیان با استفاده از فرد و مکتب عتیق و علوم غریبه و عرفان ایرانی ... ۱۱
- ** از این روی پروفبای خود را در قبال پروردگار متعال و ملت با شرافت ۱۲
- * این کتاب گامی است در شناخت یکی از این بزرگان ۱۲
- ** بنابراین پروفبای طریق این کتاب ۱۲
- ** سرزمینی که دارای مکتب عتیق بوده و مضمونی بالغ بر پنج هزار سال ... ۱۳
- ** همین فرد ایرانی بوده است که همواره جمیع ایرانیان را شیفته طریقت الهی ۱۳
- * و من... التوفیق ۱۳

- دفتر پیشین (آثار و اندیشه‌های عطار) ۱۵
- * به نام هستی مطلق (عطار، آثار و اندیشه‌های او) ۱۷
- * عطار و القاب وی ۱۷
- * عطار و پدر ۱۷
- * عطار و روزمرگی و بلاغت باطنی ۱۸
- * عطار و فلسفه ۱۹
- * عطار و آثارش ۱۹
- * عطار و مولوی ۲۰

۲۱	* عطارهای متعدد
۲۱	* عطار و پزشکی
۲۲	* عطار و فلسفه
۲۳	* عطار و اشعار
۲۳	* عطار و شهادت
۳۰-۲۴	* عطار و تذکرة الاولیا
۳۱	● فهرست منابع و مآخذ
۳۳	● دفتر تذکره (شروع تذکرة الاولیا عطار نیشابوری)
۴۱	● فهرست تذکرة الاولیا
۷۲۵	● دفتر پایانی

مقدمه

عرفان و علوم غریبه طریقتی است که بسیار جذاب بوده و علاقمندان و رهروان را به سوی خود می کشد و هرچه طریقت جو در سلوک عارفانه بیش از پیش ره نوردد، بیشتر و بیشتر جذب شده تا به مرحله ای که به شیدایی و استقراق می رسد و شیدا و شیفته شناخت حضرت خداوندی و حقیقت خلقت می گردد تا به جایی که قرق اراده پروردگار باری تعالی می شود و به میدانی بس عظیم دسترسی پیدا می کند تا به گونه ای که اراده او به جز اراده حضرت حق نخواهد بود.

مصدق آن که می فرماید:

«رسد آدمی به جایی که به جز خدا نبیند»

یعنی از بُعد آدمیت فراتر رفته و به ادراک خدایی می رسد و آنجا است که به میدان فنا رسیده و در عشق الهی حل و مستهلک می شود.

آنچه که عارف می طلبد فقط و فقط رضای حضرت حق است و وصال حضرت دوست.

عارف بی هیچ طمع دنیوی ره می پوید و فقط و فقط عشق و شیدایی به

وصال، راه او و هدف او و دین و دنیای او است.

سالک با چشم درون می‌نگرد و از درون سلوک می‌کند و با باروری نیروهای درونی که برگرفته از نیروی لایزال خداوندی است، نهال عشق و وصلت حضرت دوست را سیراب می‌کند و می‌پروراند تا به جایی که این نهال به درختی تنومند تبدیل می‌شود که ریشه‌اش متصل به نیروی خالق یگانه است و شاخساران و برگ‌هایش اخلاص است و حقانیت و ثمره‌اش جلوه حق است و کرامت.

پیر عارف به کراماتی می‌رسد که از میدانی عظیم به بیرون می‌تراود که فرای حس و روان آدمیان و عامیان خواهد بود.

عرفان علم نیست، عشق است. عرفان دانش نیست، طریقت است. لیک هرچند که حضرت مولانا می‌فرماید:

«پای استدلالیان چوین بود»،

هر طریقت و سلوکی و هر عشق و شیدایی باید از رهگذر یک باور و یک اندیشه ایثارگرانه و خاص خود بگذرد و اینجا است که استدلال و فلسفه می‌تواند قبل از سیر طریقت، راهگشای باروری اندیشه یک سالک باشد. چراکه تا اندیشه نپرورد و فرد به عروج ذهنی نرسد نمی‌تواند عشق را در ذهن معنی کند و سپس به سلوک بپردازد و علاوه بر پروراندن اندیشه و عروج ذهن به پرورش نیروهای فراحسی و کرامات و عروج روحی برسد. عارف باید عاشق باشد ولی عشقی که از رهگذر عقلی و رای عقل عامیان بگذرد، هرچند که گفته می‌شود عاشق، عاقل نیست و عشق و عقل را با یک کفه نمی‌سنجند و با هم در ظرفی نمی‌کنند.

لکن گردآورنده بر این باور است که عشق صحیح که همان عشق حق و حضرت دوست است، از طریقت عقلی می‌گذرد که فرای استدالات و تعقل انسان دنیاپرور است که با منطقی عقلانی به زندگی خود ادامه می‌دهد. از این‌روی چون طریقتش او را از منطق عقلانی دنیوی دور می‌کند در نتیجه در ظرف عقل انسان منطقی نمی‌گنجد. لکن این ناهمگونی، غیرعقلانی نیست بلکه ورای عقل است. اما درک چنین دنیایی مقدور نیست مگر اینکه استدلال و فلسفه چهارچوبی عقلانی‌تر از عقل عامی را به طریقت‌جو بنمایاند.

پس باید بدانیم که فلسفه عرفان چیست؟

بنابر این گردآورنده با نوشتن سری کتب «راز نیروهای شگفت‌انگیز فراحسی و قدرتهای فوق‌عادی» سعی نموده که فلسفه عرفان و نیروهای فراحسی را به دانش‌پژوهان و عِلا و به موازات آن به رهروان شیفته و طریقت‌جویان عاشق و یا به عبارتی به سالکین از دیدگاه تجربی و علمی و اندیشه خود معرفی کند و در این راستا نظریه‌های مهمی را عنوان نموده است که جواب بسیاری از چون و چراهای علوم فراحسی و کرامات عرفانی را داده است.

پروفاک سعی نموده است تا تعاملهای علوم عرفانی را با نیروهای فراحسی توسط دانش فراروانشناسی بازگشاید و تقابلهای علوم جادوگری و مذمت‌آمیز را با جنبه مثبت علوم فراروان مقایسه نموده و در سری کتب مذکور به نقد بکشد.

کاری که غریبان با استفاده از خرد و حکمت عتیق و علوم غریبه و عرفان

ایرانی و معنوی این سرزمین باستانی و مقدس درک نموده و توانسته‌اند با پوششی از حکمت جدید اروپائیان و باورهای غربی تحت‌عنوان پاراپسیکولوژی و یا قراروانشناسی به جهانیان معرفی کنند و علوم همچون مدیتیشن و سوفرولوژی و ذن و یا توانهای مختلف فراروان همچون تله‌پاتی و پسیکوپاتی و تله‌کینزی و پسیکوکینزی و پسیکومتری و کلیروایانس و ... را در چند قرن اخیر معرفی نمایند که قرن‌ها و حتی هزاره‌های پیش، عرفای ایران‌زمین به این علوم و نیروهای همچون مکاشفه و مراقبه و طی‌الارض و فکرخوانی و آینده‌نگری و هاله‌بینی و ... از طریقت معنوی به‌طور بسیار کامل‌تر رسیده بوده‌اند.

از این‌روی گردآورنده خود را در قبال پروردگار متعال و ملت باشرافت ایران‌زمین مسئول دانسته و با نوشتن سری کتب پروفباک سعی نموده است وظیفه معنوی خود را در این مسئولیت به انجام برساند و اینجا است که دانش‌پژوهان و علاقمندان و به موازات ایشان طریقت‌جویانی که راه سیر و سلوک را برمی‌گزینند باید در درجه اول عرفا و سالکین و حتی بزرگان فلسفه و علم و ادب و شعر و اندیشه و حکمت این سرزمین را بشناسند و تا این میسر نشود این پویندگان به سرمزل مقصود نمی‌رسند.

این کتاب گامی است در شناخت یکی از این بزرگان.

بنابراین پروفباک طریق این کتاب سعی نموده است تا شیخ شهید حضرت عطار را که یکی از بزرگترین شاعران و عاشقان عارف بوده است را به ره‌پویان بیش از پیش معرفی نماید تا به‌طور جامع‌تری بدانند که

طریقت عرفانی و ادبی در این سرزمین معنوی چه پُر بار بوده است و این سرزمین مقدس چه بزرگانی را بر تارک آسمان علم و ادب و عشق و شعر و اندیشه و عرفان داشته است.

سرزمینی که دارای حکمت عتیق بوده و معنویت و وحدانیت بالغ بر پنج هزار سال سرلوحه فرهنگ و باور و اعتقادات و عزت این مرزوبوم بوده است به طوری که با پویایی اندیشه در گذر زمان برترین اعتقادات و معنویات را برگزیده اند، به گونه ای که در این برهه از زمان می توان ادعا کرد که ایرانیان جزو معنوی ترین ملت جهان بوده و می باشند.

همین خرد ایرانی بوده است که همواره جمیع ایرانیان را شیفته طریقت الهی می نموده و بالنتیجه بزرگانی معنوی را پرورانده است که هرگز در دیگر جوامع و ملل دنیا به چشم نمی خورند. بزرگانی همچون شیخ شهید حضرت عطار نیشابوری که گردآورنده در حدوتان محدود خود سعی نموده است در دفتر پیشین این مجلد به خوانندگان ارجمند معرفی نماید و عاجزانه و خالصانه از بزرگان علم و ادب و شعر و اندیشه و دین و معنویت و عرفان این سرزمین مقدس تقاضا دارد که جسارت این حقیر را به دیده اغماض نگریسته و این تحفه ناقابل را که ضمیمه یکی از قابل ترین آثار ادبی و عرفانی جهان گردیده است را از این عزلت نشین سوخته دل بپذیرند.

و من... التوفیق

پرو فباک